SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator:

PR-nr.: Skal ikke anmeldes – se punkt 16.

Repiderma

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Veterinær hudbeskyttelse på sprayform.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Novartis Healthcare A/S, Animal Health Tlf.: +45 - 39 16 84 00 Edvard Thomsens Vej 14 www.novartis.dk

DK - 2300 København S

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): msds.nah@novartis.com

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen - døgnåben alle dage).

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:

Yderst brandfarlig aerosol.

EU (67/548 eller 1999/45): F+;R12

CLP (1272/2008): Flam. Aer. 1;H222 Eye Irrit. 2;H319

2.2. Mærkningselementer:

EU:

Yderst brandfarlig

- R 12: Yderst brandfarlig.
- S 2: Opbevares utilgængeligt for børn.
- S 9: Emballagen skal opbevares på et godt ventileret sted.
- S 16: Holdes væk fra antændelseskilder Rygning forbudt.
- S 23: Undgå indånding af aerosoltåger.
- S 51: Må kun bruges på steder med god ventilation.

Beholder under tryk. Skal beskyttes mod sollys og må ikke udsættes for temperaturer på over 50°C. Må ikke punkteres eller brændes. Heller ikke, når den er tømt. Udtømning må ikke finde sted imod åben ild eller glødende legemer.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger: Metalchelater, opløsningsmiddel, farve og drivgasser med følgende deklareringspligtige stoffer: % w/w Stofnavn CAS-nr. EF-nr. Index-nr.. REACH-reg.nr. Stofklassificering 10-20 Propan-2-ol * 67-63-0 200-661-7 603-117-00-0 EU: F;R11 Xi;R36 R67 Ingen (= Isoproylalkohol) CLP: Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 Drivgasser: 30-50 n-Butan 106-97-8 203-448-7 601-004-0-0 Ingen EU: F+;R12 CLP: Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280 10-20 Isobutan 75-28-5 200-857-2 601-004-0-0 EU: F+;R12 Ingen CLP: Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280 EU: F+;R12 10-20 74-98-6 200-827-9 601-003-00-5 Ingen Propan CLP: Flam. Gas 1:H220 Press. Gas:H280

Ordlyd af R-sætning(er) - se punkt 16.

^{*} Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

Indånding: Bring personen i frisk luft. Lette tilfælde: Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge. Svære tilfælde:

Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejrtrækningen stoppet, gives kunstigt

åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.

Hud: Fjern straks forurenet tøj. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved hudgener: Søg læge.

Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt

op. Ved fortsat irritation: Søg læge. Skylningen fortsættes også under transport til læge/sygehus.

Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Fremkald ikke opkastning da det øger faren for

at få produktet i lungerne. Indtræffer opkastning, holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne.

Tilkald da straks ambulance.

Forbrænding: Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen ikke fastbrændt tøj fra det forbrændte

område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge har overtaget behandlingen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Irritation af lunger, hud og øjne, hovedpine, svimmelhed, opkastning, kvalme og evt. bevidstløshed. Hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan skade bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle - spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Aerosolbeholdere kan eksplodere ved brand. Undgå indånding af røggasser. Ved kraftig opvarmning eller brand dannes giftige gasser: Primært carbonoxider.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt. Brug BLØD VANDSTRÅLE for at køle beholdere! Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Fjern antændelseskilder. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsuges med papir, granulat eller lign. Opsamles i egnede beholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisninger til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af spraytåger. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til nødbruser. Må aldrig anvendes i nærheden af ild, gnister eller varme overflader. Rygning forbudt. Såfremt arbejdsprocessen er klassificeret iht. At/Beredskabsstyrelsen bestemmelser, skal elektriske installationer m.v. overholde Sikkerhedsstyrelsens bestemmelser. Normalt anses brand og eksplosionsfare for effektivt forebygget, når dampkoncentrationen er under 25 % af nedre eksplosionsgrænse. God praksis er højst 10 % af nedre eksplosionsgrænse. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe og huden indfedtes med håndcreme.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Aerosolbeholdere skal opbevares forsvarligt, så de er til mindst mulig fare for omgivelserne, ikke udsættes for beskadigelse eller anden overlast og let kan fjernes ved brand. På et tørt, køligt (10-30°C) og velventileret sted, ikke i direkte sollys. Brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.

Brandfareklasse: I-2 (Flammepunkt < 21°C Blandbar med vand). 1 oplagsenhed = 1 liter.

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

Grænseværdi: $500 \text{ ppm} = 1200 \text{ mg/m}^3 \text{ (Butan)}$

 $1000 \text{ ppm} = 1800 \text{ mg/m}^3 \text{ (Propan)}$

 $200 \text{ ppm} = 490 \text{ mg/m}^3 \text{ (Isopropylalkohol)}$

DNEL/PNEC: Ingen CSR. **8.2. Eksponeringskontrol:**

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Åndedrætsværn normalt ikke nødvendigt. Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske med

kombinationsfilter type A/P2 (brunt - mod organiske dampe/partikler). Filtrene har begrænset brugstid (skal

skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelseshandsker af f.eks. nitril. Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstid af

indholdsstofferne, så det må anbefales at udskifte handsken efter brug.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (iht. EN 166) eller ansigtsskærm.ved risiko for kontakt med øjnene.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende: Grøn væske på aerosol

Lugt:ParfumeretLugttærskel:Ikke bestemtpH:Ikke bestemtSmeltepunkt/frysepunkt (°C):Ikke bestemt

Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C): -2

Dekomponeringstemperatur (°C): Ikke bestemt

Flammepunkt (°C): -60

Fordampningshastighed: Ikke bestemt Antændelighed (fast stof, luftart): Ikke bestemt

Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%): 2-9 Damptryk (bar, 15°C): 2

Dampmassefylde (luft=1): Ikke bestemt
Relativ vægtfylde (g/cm³): 1,013 (DIN 51 757)
Vandopløselighed: Ikke blandbar
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K_{ow}: Ikke relevant
Selvantændelsestemperatur (°C): 410-585
Viskositet: Ikke bestemt
Eksplosive/oxiderende egenskaber: Ikke relevant

9.2. Andre oplysninger:

Ingen relevante

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet: -60°C. Dampene kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Kan drive langt til antændelseskilder og give tilbageslag. Dampene er ved almindelig temperatur tungere end luft og kan spredes langs gulv m.v.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning. Beholderen må ikke punkteres.

Undgå direkte sollys og temperaturer over 50°C.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Stærke oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:

Fareklasse	Data (Propan-2-ol)	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC_{50} (rotte) = 72,6 mg/l/4t	Ikke oplyst	IUCLID
Dermal	LD_{50} (kanin) = 12800 mg/kg	Ikke oplyst	IUCLID
Oral	LD_{50} (rotte) = 4396 mg/kg	Ikke oplyst	IUCLID
Ætsning/irritation:	Moderat øjenirritation, kanin	Draize	IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin	Buehler	IUCLID
CMR:	Ingen carcinogenicitet ved dyreforsøg	-	IUCLID
	Ingen genotoxicitet ved in vitro tests	Ames m.fl.	IUCLID
	Ingen reproduktionstoksicitet ved dyreforsøg	-	IUCLID

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, Hud og mavetarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Kan medføre irritation af luftvejene, hovedpine, døsighed, svimmelhed og ved høje koncentrationer

ruslignende symptomer og bevidstløshed.

Hud: Virker irriterende med rødme. Virker affedtende.

Øjne: Virker irriterende med rødme, svie, smerter og evt. tågesyn. Kontaktlinser kan påvirkes af dampene. Virker irriterende på slimhinderne i mund, svælg og mavetarmkanal og kan medføre kvalme, opkastning

samt symptomer nævnt under "Indånding".

Kroniske

virkninger: Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel

kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

Langvarig eller gentagen hudkontakt kan medføre tør og revnet hud med risiko for kløe og betændelse.

Dyreforsøg med propan, butan og isobutan tyder på, at de kan påvirke hjertemusklen

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data (Propan-2-ol)	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Rasbora heteromorpha, 96h) = 4200 mg/l	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
Krebsdyr	EC_{50} (Daphnia magna, 48h) = 13299 mg/l	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
Alger	EC ₅₀ (Scenedesmus subspicatus, 72h) > 1000 mg/l	Ikke oplyst (FW)	IUCLID

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Isopropylalkohol er hurtigt nedbrydeligt ifølge OECD 301 E test.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

 $Log K_{ow} = 0.05$ - ingen signifikant bioakkumulering forventes.

12.4. Mobilitet i jord:

 K_{oc} (beregnet) < 10 - meget stor mobilitet forventes i jordmiljøer.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Stoffet er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Aerosolbeholdere må ikke punkteres. Kemikaliet skal betragtes som <u>farligt affald.</u> Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe: EAK-kode: Z 16 05 04 (rester)

H 15 02 02 (absorptionsmiddel forurenet med stoffet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 1950

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): AEROSOLER, brandfarlig

14.3. Transportfareklasse(r): 2

14.4. Emballagegruppe: 5F (ADR/RID)

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

R 11: Meget brandfarlig. R 12: Yderst brandfarlig. R 36: Irriterer øinene.

R 67: Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.

H220: Yderst brandfarlig gas.H222: Yderst brandfarlig aerosol.

H225: Meget brandfarlig væske og damp.

H280: Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H336: Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

Forkortelser:

At. = Arbeidstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

IUCLID = International Uniform ChemicaL Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Produktet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Ændringer siden forudgående version:

Ikke relevant.

Udarbejdet af: ALTox a/s - Tonsbakken 16-18 - DK-2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 - Fax 38 34 77 99 / PW - kvalitet PH